

DIGITIZATION AND ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE ACCOUNTING AND AUDITING OF ENTERPRISES FROM THE NON-FINANCIAL SECTOR

Valentina Staneva

Todor Kableshkov University of Transport – Sofia, Bulgaria, valiastaneva@abv.bg

Abstract: The present study examines current problems related to the application of digitalization and artificial intelligence in the accounting and auditing of enterprises from the non-financial sector. The advantages of using new technologies in terms of accurate processing of accounting data, performing certain activities during the initial processing of financial information, classification, summarization, presentation, and control for reliability of the financial and property status of the enterprise are indisputable.

Expectations arise for the future replacement of the accounting profession by artificial intelligence. This circumstance also determines the relevance of research on the use of artificial intelligence in accounting and auditing. In the business practice of enterprises, there are possible cases in which to solve individual cases that require the making of specific management decisions. Their solution is related to the economic conditions, the accumulated experience, knowledge, and competence of the management regarding their application, taking into account the requirements of the accounting and auditing regulations. Emphasis is also placed on their synchronization with tax legislation.

Distinguishing the specifics of accounting and auditing cases is a daunting task for artificial intelligence programmers who must distinguish the usual tax regulation from non-traditional management decisions without violate established good practices.

The topic of digitization and artificial intelligence in accounting and auditing is relevant for the current and near future economic conditions, as it relates to the changing understanding of the accounting and auditing professions, where automation supports the processes of receipt and entry of accounting information into the registers, but leaves room for expression in the field of enterprise management, through the conducted accounting policy and the use of specific accounting decisions, confirmed in the subsequent audit procedures. Expressing audit security using the latest digital technologies offers a real opportunity to attract a new generation of young professionals to the accounting and auditing professions.

The purpose of the present study is to highlight some possibilities for the application of digitization and artificial intelligence in accounting and auditing, considering the practical application of specific accounting solutions in compliance with the requirements of accounting and tax regulations.

Keywords: specific decisions, tax regulation, hidden profit distribution, financial result, financial discipline, tax control.

ДИГИТАЛИЗАЦИЯТА И ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ В СЧЕТОВОДСТВОТО И ОДИТА НА ПРЕДПРИЯТИЯТА ОТ НЕФИНАНСОВИЯ СЕКТОР

Валентина Станева

ВТУ „Тодор Каблешков” – София, България, valiastaneva@abv.bg

Резюме: Настоящото изследване разглежда актуални проблеми, свързани с прилагане на дигитализацията и изкуствения интелект в счетоводството и одита на предприятията от нефинансовия сектор. Безспорни са предимствата от използването на новите технологии по отношение на точно обработване на счетоводни данни, извършване на определени дейности при първоначална обработка на финансова информация, класифициране, обобщаване, представяне и контрол за достоверност на финансовото и имуществено състояние на предприятието.

Пораждат се очаквания за бъдеща замяна на счетоводната професия от изкуствения интелект. Това обстоятелство обуславя и актуалността на изследванията за използване на изкуствен интелект в счетоводството и одита. В стопанската практика на предприятията са възможни случаи, при които да се решават отделни казуси, които изискват вземане на специфични управленски решения. Решаването им е свързано с икономическите условия, натрупания опит, знания и компетентност на мениджмънта по отношение на тяхното приложение, като се отчитат изискванията на счетоводните и одитните нормативни документи. Акцент се поставя и на тяхното синхронизиране с данъчното законодателство.

Различаването на спецификите в счетоводните и одитни казуси е непосилна задача за програмистите на изкуствения интелект, които следва да отличават обичайната данъчна регулация от нетрадиционните управленски решения, които не нарушават установените добри практики.

Темата за дигитализацията и изкуствения интелект в счетоводството и одита е актуална за сегашните и близките бъдещи икономически условия, тъй като се свързва с променящото се разбиране за професиите на счетоводителя и одитора, където автоматизацията подпомага процесите по заприходяване и въвеждане на счетоводна информация в регистрите, но оставя поле за изява в областта на управлението на предприятието, чрез провежданата счетоводна политика и използването на специфични счетоводни решения, потвърдени в последващите одитни процедури. Изразяването на сигурност при одит с използване на най-нови цифрови технологии предоставя реална възможност за привличане на ново младо поколение професионалисти към професиите на счетоводителя и одитора.

Целта на настоящето изследване е да се открият някои възможности за прилагане на дигитализацията и изкуствения интелект в счетоводството и одита, с отчитане на практическото приложение на специфични счетоводни решения при спазване изискванията на счетоводните и данъчни регулации.

Ключови думи: дигитализация, изкуствен интелект, счетоводство, одит, счетоводна политика, специфични решения.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Дигитализацията и изкуствения интелект в счетоводството и одита на предприятията от нефинансовия сектор вече са част от нормалната стопанска практика. Дигитализацията беше ускориено въведена, донякъде в отговор на реакцията на бизнеса при преодоляване на последствията от рестрикциите по време на пандемията с COVID-19. В кратък срок предприятията преминаха към обработка на счетоводна информация в цифров формат, като осигуриха всички счетоводни системи и данни да се ползват от едно място, но след като се обработиха в електронен формат всички входящи и изходящи документи. От друга страна при одитните процедури се наложи преминаването към нови подходи, процедури, методи, правила и стандарти за одит, без да се нарушават въведените стандарти за качество от Международните одиторски стандарти (МОС) и Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители.

Според създателя и изпълнителен председател на Световния икономически форум, първата индустриална революция използва водата и парната енергия, за да механизира производството, втората създава масовото производство чрез електрическата енергия, третата автоматизира производството на базата на електрониката и информационните технологии. Четвъртата революция надгражда третата и се отличава със „сливане на технологиите, което замъглява линиите между физическата, дигиталната и биологическата сфери“ (Schwab, 2015). „И ако Индустрия 4.0 е в основата на взаимоотношенията между машините и ИТ системите, то Индустрия 5.0 трябва да обедини силните страни на човека и машините.“ (Илиев, П. 2022, стр. 142). Според разбирането на авторски колектив от Генерална дирекция за изследвания и иновации в Европейската комисия¹, Индустрия 5.0 няма да замени, нито да е алтернатива на Индустрия 4.0, а ще е логично продължение, което се очаква да се фокусира върху нуждите на човека в рамките на автоматизирания производствен процес.

Влиянието на четвъртата индустриална революция в счетоводството и одита се свързва с дигитализация, автоматизация, изкуствения интелект, блокчейн технологии, криптовалюти, облачни технологии, интернет на нещата и други. Тя неминуемо променя начина на водене на счетоводство и провеждане на одитни процедури във всеки един от етапите на икономическия цикъл, като допълва определенията и условията за използване на различните икономически категории – стойност, работна заплата, печалба, труд, капитал. Дигитализацията навлиза във всички области на обществения живот, публичните и частните предприятия, включително и във финансовите им системи, което налага прилагането на нов системен подход. Статията ще се ограничи до изследването на възможности за прилагане на дигитализацията и изкуствения интелект в счетоводството и одита, с отчитане на практическото приложение на специфични счетоводни решения при спазване изискванията на счетоводните и данъчни регулации. Основната теза е, че прилагането на съвременните технологии в счетоводството и одита, следва да отчита човешкия фактор и невъзможността на изкуствения интелект да анализира опита и спецификите, прилагани от мениджмънта в счетоводството, заедно с последващите одити, с оглед обосноваване на управленски счетоводни решения. Така поставеното предметно поле е достатъчно специфицирано, за да отчита системния подход и интердисциплинарния

¹ Документа “Industry 5.0 Towards a sustainable, humancentric and resilient European industry” (2021) е изготвен от колектив на Генерална дирекция за изследвания и иновации с автори Майя Брек, Ларс Де Нул и Атанасиос Петридис.

характер на статията. То може да представлява интерес за представителите на най-различни научни направления – счетоводители, одитори, финансисты, икономисти, IT специалисти и други.

2. ПРЕДПОСТАВКИ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ И ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ В СЧЕТОВОДСТВОТО И ОДИТА

Към момента има очаквания, че в счетоводството ще продължат инвестициите в нови технологии, чрез които да се позволят съвременните дигитални трансформации към модерен счетоводен модел, създаващ възможност за използване на един източник, захранван от използваните информационни и управленски системи в предприятието.

Безспорно е, че бъдещето на счетоводството и одита е в по-широкото използване на цифровизацията и автоматизацията, където ще се предоставя предимство на автоматизираните процеси по събиране и обработка и обобщаване на отчетната информация. Гласък в тази насока беше принудителната промяна в счетоводния модел, породена от въведените ограничения по време на COVID-19 кризата, когато се установи, че предприятията следваше да преминат към цифровия модел за отчитане на счетоводните операции в много кратък срок. Последниците за счетоводните отдели в предприятията от въведените ограничения за придвижването на хората като контрамярка срещу COVID-19 беше невъзможността да се изпълняват рутинни задачи в сградите на предприятията, ограничения в споделянето на хартиени документи във връзка с въведените карантинни мерки. Като алтернатива се установи задължителното дигитализиране на входящата поща, с оглед осигуряване на работа от дистанция (най-често в домашни условия).

Същите ограничения се отнасяха и за одитните екипи, които при наложените карантинни ограничения следваше да намерят алтернатива за провеждане на одитните процедури. Тази алтернатива беше единствено обмена на информацията за одитиране по електронен път.

Споделяме мнението на Иванова Р., че за „дигиталната трансформация е необходимо предприятията да съблюдават редица изисквания, по-важни от които са: 1) увеличаване на инвестициите за подобряване на дигиталните познания и за дигитализация на бизнес процесите; 2) изграждане на гъвкава, добре защитена и сигурна инфраструктура, напр. автоматизиране на процесите, свързани с управлението на предприятието, създаване на облачни платформи, оптимизиране на разходите за тяхното поддържане и др. 3) използване на облачните платформи за подобряване на качеството и конкурентоспособността на продуктите и услугите, в резултат на което ще се повиши ефективността на бизнес процесите, ще се увеличи печалбата, а следователно и рентабилността; 4) автоматизация на процесите по вземането на управленски решения за развитието на предприятията в оперативна и стратегическа перспектива, които се базират на обективни факти, а не на предположения“ (Иванова, Р. 2021, стр. 102)

В резултат на придобития опит по време на COVID пандемията, преминаването към работа от разстояние вече се разглежда като възможна и законна алтернатива за предоставяне на трудовата престация. Дали чрез използването на отдалечен достъп до сървърите на предприятието, или чрез използване на облачните технологии, резултатът е един и същ – счетоводство и одит са в състояние да извършват основните си задачи от разстояние, без необходимост от постоянно присъствие в сградите на предприятието. Възможността за бързо обновяване на въвежданата информация позволява на счетоводители и одитори да вземат своите решения от разстояние, при това в относително кратки срокове.

С навлизането на дигитализацията в счетоводството и одита, предприятията ще трябва да разчитат на човешки ресурс с разнообразен набор от дигитални умения, което „постепенно измества фокуса на професионалните им задължения към развитие на дигитални компетенции, съответстващи на длъжностните им задачи и отговорности“ (Георгиева, Д, 2019, стр. 61) Облачните технологии, изкуствения интелект и роботизираната автоматизация на процесите изискват нови компетентности и знания от работещите в счетоводството и в одиторските предприятия, като се отчита, че „масовата дигитализацията на одиторските досиета крие допълнителни рискове от кибератаки, за които е нужно да бъдат предприети своевременни мерки“ (Банкова, Д. 2020, стр. 2). Важни са и способностите за превенция и защита на данните, като подход за защита на информационна сигурност в предприятието. Изтичането на информация от предприятието освен че нанася вреда по репутацията, може да бъде съпроводено и с понасянето на финансови загуби. Затова е важно да се отчита и степента на използване на новите технологии в националната икономика по данни от НСИ за периода от 2014 г. до 2021 г., видно от таблица 1:

Таблица 1. Навлизане на новите технологии в предприятията и домакинствата, в %

Години	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Предприятия								
Достъп до интернет	91,2	91,3	91,3	94,6	94,6	93,7	94,8	96,1
Наличие на уебсайт	48,4	48,2	50,7	50,8	51,1	50,7	52,0	51,9
Продажби онлайн	8,6	8,7	8,6	10,5	8,1	10,9	10,9	11,8
Ползвачи електронни фактури	62,1	62,5	67,4	59,0	58,7	-		
Ползвачи системи за управление на ресурсите	27,2	24,9	-	23,3	-	23,4	-	21,8
Ползвачи софтуер за управление на информацията за клиентите	21,3	17,2	-	18,6	-	17,2	—	16,9
Ползвачи облачни услуги	7,7	5,4	6,7	8,0	8,3	-	10,9	12,8
Ползвачи големи данни	-	-	7,2	-	6,7	-	6,3	-
Домакинства								
Достъп до интернет	56,7	59,1	63,5	67,3	72,1	75,1	78,9	83,5
Достъп до интернет, широколентов	56,5	58,8	62,8	66,9	71,5	74,9	78,6	83,5
Лица, използващи регулярно интернет	53,7	54,6	58,1	61,9	63,6	66,8	69,2	73,9
Използване на интернет с цел взаимодействие с публични институции	21,0	17,8	18,4	20,7	22,2	25,4	26,9	26,6
Лица, използващи мобилни устройства (телефон, смартфон, таблет) за достъп до интернет	23,1	33,7	41,4	53,4	55,9	63,2	-	82,6

Източник: НСИ

Данните показват, че както бизнесът, така и домакинствата оценяват положително необходимостта от прилагане на цифрови технологии. Внедряването на технологиите от Индустрия 4.0 в българската икономика се свежда до използване на технологиите на Интернет на нещата, изкуствен интелект и електронни фактури, автоматизация, 3D печат, дронове и добавена/виртуална реалност. Повишаването на качеството на човешкия фактор и връзката му с изкуствения интелект ще поставят на ново ниво развитието и бъдещото използване на идеите, заложени в Индустрия 5.0.

3. ДИГИТАЛИЗАЦИЯ И ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ В СЧЕТОВОДСТВОТО И ОДИТА

Дигитализацията в счетоводството е „съвкупност от дейности по преобразуването на аналоговите информационни ресурси в дигитални копия и тяхното съхранение, достъп, използване, разпространение и сигурност. Дигитализацията се извършва чрез използване на различни съвременни дигитални технологии, които са ежедневно разширяващо се множество“ (Лазарова, В, 2020, стр. 10-11).

През последните години инвестициите са насочени за оптимизиране на счетоводния процес в предприятията чрез нови технологии, за да се предоставят по-качествени счетоводни услуги, включително и чрез разработването и използването на по-комплексен и функционален счетоводен софтуер. Новите технологии са свързани с:

- дигитализирането на информационните потоци за изготвяне на електронни документи, включително и след сканиране на хартиени такива;
- мобилни приложения за нови бизнес модели и процеси;
- възможност за използване на всяко мобилно устройство за онлайн банкиране;
- информация за текущи цени или търсене на услуги;
- обработка на големи електронни бази данни;
- използване на облачни технологии за интернет базирани изчисления с възможност за компютърна обработка на данни и достъп от разстояние за мобилни и стационарни устройства;
- блокчейн технологии за защитено управление на информацията, както и мн. др.

Разработването на съвременен данъчен софтуер спомага за съблюдаване изискванията за точно оповестяване на стопанските операции и процеси, като се избягват данъчни санкции. Такива софтуери подпомагат дейността при одити, като ги прави по-ефективни.

Изкуственият интелект е в състояние да автоматизира рутинни стопански процеси, които са обемни и изискват точно представяне на информацията. Той е свързан със способността на машините да изпълняват задачи, които обикновено изискват мисловна дейност в нейната последователност, като визуално възприятие или разпознаване на реч, превод на езици и вземане на решения. Така се оптимизират

оперативните разходи и се облекчава счетоводния процес. Изкуствения интелект в счетоводството и одита включва:

- автоматизирано въвеждането на данни и тяхното категоризиране – това е една от най-трудоемките задачи в счетоводството, където често се допускат грешки. Счетоводният софтуер с изкуствен интелект може да автоматизира този процес, като извлича данни от фактури, разписки и банкови извлечения и ги разпределя автоматично по синтетични и аналитични сметки, включително и чрез създаване на счетоводни регистри и съставянето на финансовите отчети;

- автоматизиране на данните при одит - одиторският софтуер с изкуствен интелект може да анализира финансовите данни и да сигнализира за несъответствия, което подпомага одиторите да определят областите, в които да извършат допълнително разследване. Това рационализира процеса на одит и намалява риска от грешки.

- подпомага прогнозните анализи – софтуера с изкуствен интелект може да анализира големи бази финансови данни и да изготвя прогнози за бъдещи тенденции и резултати, което е в помощ на мениджмънта при взимане на информирани решения.

Поддържам становището на Илиев П., че отговорност „на ръководството, под надзора на лицата, натоварени с общо управление, е да създаде контролна среда и да поддържа политика и процедури, подпомагащи постигането на целта за гарантиране в степен, до която това е възможно, на системното и ефикасно осъществяване на дейността на предприятието.“ (Илиев, П. 2017, стр. 403). Всичко е съобразно действащото законодателство, с цел създаване на вярна и точна финансова информация.

Изкуственият интелект е на път да промени организацията и технологията на работа в счетоводството, но само ако използва точни и пълни данни, за да предоставя точна и вярна финансова информация за имущественото и финансовото състояние на предприятието. Ако данните са непълни или неточни, резултатите са ненадеждни. Важно и задължително условие при използване на изкуствен интелект в счетоводството и одита е възможността за прилагане на контрол от човека, защото не може да замени човешката преценка и опит.

4. ДИГИТАЛИЗАЦИЯТА И ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ ПРИ ПРИЛАГАНЕТО НА СПЕЦИФИЧНИ СЧЕТОВОДНИ РЕШЕНИЯ В СЧЕТОВОДСТВОТО И ОДИТА

Специфичните счетоводни решения могат да се идентифицират като счетоводните приблизителни оценки (включително и при провизиране), счетоводни грешки и данъчни разлики, чрез които се влияе върху формирането на финансовия резултат на предприятието. Специфичността им се обуславя от необходимостта за използване на комплексен подход при едновременно отчитане на изискванията на счетоводното и данъчно законодателство. Важно условие е същите да се базират на разумна преценка на мениджмънта на предприятието, изготвена при определени обстоятелства, които се обосновават от минал опит и добри практики при подобни сделки. Счетоводните грешки не могат да се класифицират като грешки, ако са преднамерено допуснати, което ги определя като счетоводни измами.

Факт е, че съвременното „развитие на счетоводството изисква понякога от счетоводителите да прилагат специфични счетоводни решения, основани на базата на утвърдените класически техники, способности и методи за анализ, оценка и контрол на стопанските факти, събития и процеси, отчитащи спецификата в конкретното предприятие. Използването на приложимите счетоводни стандарти (международни или национални), като счетоводна база, предполага съчетаването на резултатите от научните изследвания в областта на счетоводството с предимствата на установените добри практики. Консерватизмът в счетоводството е обективна пречка пред практическата реализация на специфични или нови (креативни) практики и подходи, тъй като най-често се свързва с допълнително натоварване на счетоводните специалисти и последниците, рефлектиращи върху финансовия резултат от дейността на предприятието. Спекулациите, че целта им е манипулативно (невярно) представяне на финансовия резултат с оглед привличане на бъдещи инвеститори и контрагенти, могат да бъдат преодолені само при наличие на ясни научни критерии за тяхното коректно обяснение при практическото им приложение.“ (Станева, В., 2022, стр. 4)

В т. 22 на преамбюла на Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. се уточнява, че признаването и „оценяването на някои позиции във финансовите отчети се извършват въз основа на приблизителни оценки, преценки и модели, а не въз основа на точно описание. Поради несигурния характер на стопанската дейност определени позиции във финансовите отчети не могат да бъдат оценени точно, а подлежат само на приблизителна оценка. Приблизителното оценяване е свързано с преценки въз основа на последната налична надеждна информация. Използването на приблизителни оценки е съществена част от подготовката на финансовите отчети.“ (Директива 2013/34/ЕС)

Авторът споделя мнението на Начкова, М., че за „да могат да бъдат гъвкави, конкурентноспособни и ефективни в одиторския бизнес, регистрираните одитори трябва да участват в международни дигитални проекти и портали, да ползват в своята одиторска практика облачните технологии, да посещават дигитални библиотеки и да участват в обучителни дигитални платформи.“ (Начкова, М., 2022, стр. 330) Същото е валидно и за счетоводителите при съобразяване със спецификата на счетоводната работа.

Когато се изследва влиянието на дигитализацията и използването на изкуствения интелект в счетоводството и одита, следва да се отчита, че човешкият фактор е невъзможен за прогнозирано програмиране. Вероятността да съвпадат решенията на много мениджъри при един и същ счетоводен или одитен казус е много малка поради използвания уникален управленски подход, който зависи от различната квалификация, минал опит, добри практики, политика за извличане на максимални икономически ползи от стопанската дейност, както и възможните начини за тълкуване и прилагане на действащото законодателство. Тази уникалност е трудно да бъде заменена с възможностите на изкуствения интелект, но при всички случаи дигитализацията е в подкрепа на стремежа за повишаване на ефективността в счетоводната и одиторската дейност. Счетоводните грешки по-трудно биха били определени като счетоводни измами, ако софтуера и изкуствения интелект в счетоводството и одита използват алгоритми за тяхното предотвратяване.

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дигитализацията и изкуственият интелект имат потенциала да трансформират счетоводството и одита като ефективни, достоверни, навременни и коректни дейности. Чрез автоматизиране на въвеждането и категоризирането на данни, рационализиране на одитите, предоставяне на прогнозни анализи, предлагане на персонализирани финансови съвети и откриване на измами, счетоводният софтуер и изкуствения интелект може да намалят риска от грешки и финансови загуби, но не могат да заменят човешкия фактор в областта на приложението на специфичните счетоводни решения. Причината за това е в невъзможността да се опишат в програмен алгоритъм всички възможни управленски решения съобразно конкретни счетоводни и одитни казуси.

ЛИТЕРАТУРА

- Breque M., De Nul, L., & Petridis, A. (2021). Industry 5.0 Towards a sustainable, humancentric and resilient European industry. European Commission - Directorate-General for Research and Innovation. p. 14.
- Schwab, K. (2015). The Fourth Industrial Revolution. Foreign Affairs. <https://www.foreignaffairs.com/world/fourth-industrial-revolution> (accessed 26 November 2023)
- Банкова, Д. (2020). Относно киберсигурността в предприятията. Електронно списание на ИДЕС. бр. 01/2020 г., ISSN 1314-8990.
- Георгиева, Д. (2019). Дигиталните компетенции на счетоводителите в контекста на Четвъртата индустриална революция. Сп. Икономика 21. бр. 2/2019 г., СА „Д. А. Ценов“, гр. Свищов, ISSN: 2534-9457 (Online).
- Иванова, Р. (2021). Анализът на паричните потоци на предприятието в условия на дигитализация. Сборник с научни доклади „Счетоводство и дигитализация“, ISBN 978-619-232-469-8.
- Илиев, П. (2017). Вътрешен контрол и одит за предотвратяване и разкриване на нередности и измами. Икономиката на България и Европейския съюз: наука и бизнес. Колективна монография, УНСС, София, ISBN 978-954-644-974-0.
- Илиев, П. (2022). Съвременният контрол в ерата на дигитализацията. Монография. Бolid-инс, София, ISBN 978-954-3942-27-7-0.
- Лазарова, В. (2020). Дигитализацията в счетоводството. Монография. Авангард Прима, София, ISBN 978-619-239-465-3.
- Начкова, М. (2022). Независим финансов одит на финансовите отчети на пенсионните фондове в условия на дигитализация. Научни трудове на УНСС 2022, ИК – УНСС, ISSN (online): 2534-8957.
- Станева, В. (2022). Разграничаване на специфичните счетоводни решения от счетоводните измами в транспортното предприятие. Годишник на ИДЕС - 2022 г., ISSN 1314-8990.
- Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ, L 182/19 от 29 юни 2013 г.).
- Международна федерация на счетоводителите. (2018). Международен етичен кодекс на професионалните счетоводители, в сила от юни 2019 г.
- Съвета по МОС за изразяване на сигурност. (2018). Международни стандарти за контрол върху качеството, одита, прегледа, изразяването на сигурност и другите свързани по съдържание услуги, посл. изм. и доп. 2018 г.